

Stanu se menším a ještě menším, až budu nejmenším na celém světě. *Die Welt ist alles, was der Fall ist.*
Nothing to be done. Sem, knihomilče, knihu zvláštní žádáš-li mít! Vedle vrcholků krkonošských a libereckých objevů se v Čechách po odpadnutí ušá první luhá země i na temeni Ještěda.
Blázniviny se rozsévají nazdarbüh.
Es war spät abends, als K. ankam.
»Kde jsem se to zase ocitl?« divil se Křtek, když vyšplhal na svůj křtinec uprostřed dětského hřiště a zvědavě se rozhlížel.
Být básníkem, to není jenom tak. Mnozí odvězlivci, když se ocitli na počátku velikolepého měsíce června, usedají do stínu platanů a jejich urputné vzezření se stává mírným.
Byl pozdní večer – první máj, večerní máj – byl lásky čas. Sívam šantamidjam varam lókapalam parabrahma lingam bhadže pandurangam. Oh, moje Manon!
Slunko bylo u samého západu a svatojánská broučci vstávali. Odpusť, kdo hvězdám nevěříš. From fairest creatures we desire increase, that thereby beauty's rose might never die.
www.kvkli.cz

Tisková zpráva ze dne 5. 5. 2021

„Bojovali, abychom žili“

Venkovní výstava před hlavní budovou Krajské vědecké knihovny v Liberci
7. květen – 4. červen 2021

Z důvodu stávajících epidemiologických opatření se zahájení výstavy uskuteční v 15.00 hod. při omezeném počtu pozvaných hostů a zástupců médií.

Venkovní panelová výstava „Bojovali, abychom žili“ prezentuje prvních devět příběhů Liberečanů, kteří v průběhu druhé světové války dobrovolně vstoupili do československé zahraniční armády, aby bojovali za osvobození své vlasti.

„Hrdinské činy bojovníků proti nacistickému bezpráví si zaslouží naši úctu a na příslušníky odboje, kteří mnohdy položili své životy za svobodu projevu, demokracii a sebeurčení, bychom neměli nikdy zapomenat. Nebýt jich, nikdy bychom nedostali šanci o dějinách přemýšlet. Veliké poděkování patří Janu Hněličkovi, autorovi projektu databáze regionálních osobností a tvůrci této výstavy, která hrdiny odboje připomíná. On sám je vnukem zasloužilého válečného veterána, plukovníka Stanislava Hněličky,“ zdůraznil hejtman Martin Půta.

Prezentováni jsou jak zástupci východní části odboje, tak západní, včetně těch, kteří v letech 1940–1943 bojovali na Středním východě. Veškeré biografické záznamy byly zpracovány v rámci nové online databáze Regionálních osobností Libereckého kraje, kterou vytvářejí pracovníci Krajské vědecké knihovny v Liberci a která je dostupná na webu www.osobnostilibereckehokraje.cz.

„Seznámit se s příběhy odvážných lidí, kteří možná žili v našem sousedství, to má úplně jiný rozměr, než když se jedná o někoho třeba z druhého konce republiky. Člověk si najednou uvědomí, že chodili po stejných ulicích, měli ve městě třeba rádi stejná místa. Byli to často obyčejní a tehdy velmi mladí lidé. Milovali svou zemi a byli ochotni za ní nasadit svůj život. Člověka nutně musí napadnout, zda by sám v takové situaci obstál. Jsem velmi ráda, že naše knihovna na mapování osudů těchto známých a často i neznámých lidí systematicky pracuje“, říká Květa Vinklátová, náměstkyně pro kulturu, památkovou péči a cestovní ruch Libereckého kraje.

K těmto příběhům budou v následujícím období přibývat další záznamy jejich libereckých spolubojovníků – účastníků domácího i zahraničního odboje. V roce 1947 jich v samotném Liberci žilo přes dva tisíce, přičemž obdobné množství odbojářů na sever Čech přibylo teprve v letech následujících.

„Databáze Regionální osobnosti Libereckého kraje i výstava samotná je výsledkem dlouhodobého a systematického úsilí pracovníků liberecké knihovny. Naším cílem je v těchto aktivitách pokračovat a přispět tak k odhalování regionální historie a budování regionální identity,“ vysvětluje PhDr. Dana Petrádesová, ředitelka knihovny.

Výstavu připravila Krajská vědecká knihovna v Liberci ve spolupráci s Československou obcí legionářskou Jednotou Liberec u příležitosti oslav osvobození Československé republiky a konce druhé světové války v Evropě. Rádi bychom, aby se představování dosud neznámých příběhů

Stanu se menším a ještě menším, až budu nejmenším na celém světě. *Die Welt ist alles, was der Fall ist.*
Nothing to be done. Sem, knihomilče, knihu zvláštní žádáš-li mít! Vedle vrcholků krkonošských a říčských objevů se v Čechách po odpadnutí ušá první suchá země i na temeni Ještěda.
Blázniviny se rozševají nazdarbůh. *Bibliothek Liberec*
Knihovna Liberec
Library Liberec
Es war spät abends, als K. ankam. *Oh, moje Manon!*
»Kde jsem se to zase ocitl?« divil se Krtek, když výšplhal na svůj křetec uprostřed dětského hřiště a zvědavě se rozhlížel.
Mnozí odvězlivci, když se octli na počátku velikolepého měsíce černa, usedají do stínu platanů a jejich urputné vzezření se stává mírným.
Byl pozdní večer – první máj, večerní máj – byl lásky čas. *Sivam śantamidjam varam lōkapālam parabrahma lingam bhadrē pandurangam.*
Slunko bylo u samého západu a svatojánská broučci ustávali. *Dalle finestre di questa casa si vede il nulla.*
Odpuš, kdo hvězdám nevěříš. *From fairest creatures we desire increase, that thereby beauty's rose might never die.*
www.kvkli.cz

libereckých odbojářů stalo tradicí a trvalou součástí každoročních oslav Dne vítězství. Konání výstavy bylo finančně podpořeno Libereckým krajem a statutárním městem Liberec.

U příležitosti zahájení výstavy „Bojovali, abychom žili“ se uskuteční 7. května 2021 od 17.00 online přednáška autora výstavy, kterou bude možné sledovat prostřednictvím knihovního YouTube kanálu či facebookových stránek KVKLI. Přednáška se zaměří na bližší seznámení se s příběhy níže uvedených odbojářů a současně představí možnosti dalšího bádání po osudech našich hrdinů v Liberci i Libereckém kraji.

Mgr. Jan Hnělička
historik KVK, autor výstavy
hnelicka@kvkli.cz

Liberečtí příslušníci II. čs. zahraničního odboje prezentovaní na venkovní panelové výstavě 2021:

npor. Bedřich Procházka (1914, Horní Růžodol, Liberec – 1965, Praha)

prvorepublikový letec – radiotelegrafista, příslušník Letecké skupiny ve Francii 1939–1940, příslušník 311. čs. bombardovací peruti, účastník leteckých bojů nad Berlínem, Hamburkem, Kolínem nad Rýnem a dalšími německými městy, instruktor výcvikových posádek, radiotelegrafista letounu Vickers Wellington při Bitvě o Atlantik, po roce 1948 perzekvován

ppor. Václav Kořínek (1913, Horní Růžodol, Liberec – 1978, Kardašova Řečice)

prvorepublikový poddůstojník z povolání, jeden z prvních Čechoslováků, který zasáhl do bojů 2. světové války (protiletecká obrana Tarnopolu 1939), příslušník Čs. pěšího praporu 11 – Východního, účastník bojů v Západní poušti, Sýrii a Tobruku, za své hrdinství a statečnost při obraně Tobruku jako jediný Čechoslovák vyznamenán Military Medal a Pochvalou anglického krále Jiřího VI., osvoboditel francouzského přístavu Dunkerque, poválečný lesník a dělník, sledován Státní bezpečností

plk. Otto Hruban (1915, Bruck an der Mur – 1987, Jablonec nad Nisou)

příslušník Polského legionu, protiletadlový dělostřelec u Tobruku, náčelník štábu Dělostřeleckého pluku 3 při Karpatsko-dukelské operaci, velitel oddílu těžkých děl při osvobození Slovenska a Moravy, účastník Jaselské operace, dlouholetý funkcionář Svazu protifašistických bojovníků

prap. Jiřina Hrubanová (1923, Záhorská Ves – 1992, Jablonec nad Nisou)

ilegální pracovnice domácího odboje na Slovensku (podílení se na organizaci tzv. Balkánské útekové trasy, převáděla mimo jiné budoucího velitele bojových jednotek na Středním východě a později velitele 1. čs. armádního sboru v SSSR Karla Klapálka), příslušnice britských ženských pomocných sborů na Středním východě ATS – řidička a automechanička v Egyptě a Palestině

čet. Adolf Scheffel (1913, Vratislavice nad Nisou – 1944, Dunkerque)

německý antifašista, příslušník 1. čs. divize ve Francii 1939–1940, voják čs. zahraniční armády ve Velké Británii, tankista u francouzského přístavu Dunkerque, padl při útoku na německé pozice 5. listopadu 1944

Krajská vědecká knihovna v Liberci, příspěvková organizace
Wissenschaftliche Bibliothek in Liberec
Research Library in Liberec
Rumjancevova 1362/1, Liberec I – Staré Město, 460 01 Liberec
telefon: +420 482 412 133, telefax: +420 482 412 122
library@kvkli.cz

Stanu se menším a ještě menším, až budu nejmenším na celém světě. *Die Welt ist alles, was der Fall ist.*
Nothing to be done. Sem, knihomilče, knihu zvláštní žádáš-li mít! Vedle vrcholků krkonošských a říčských objevila se v Čechách po odpadnutí uřádná první luhá země i na temeni Ještěda.
Blázniviny se rozševají nazdarbüh.
Es war spät abends, als K. ankam.
»Kde jsem se to zase ocitl?« divil se Křtek, když vyšplhal na svůj křtinec uprostřed dětského hřiště a zvědavě se rozhlížel.
Být básníkem, to není jenom tak. Mnozí odvězlivci, když se ocitli na počátku velikolepého měsíce června, usedají do stínu platanů a jejich urputné vzezření se stává mírným.
Byl pozdní večer – první máj, večerní máj – byl lásky čas. Sivam śantamidjam varam lōkapālam parābrahma lingam bhadrē pandurangam.
Slunko bylo u samého západu a svatojánská broučci ustávali. Odpušť, kdo hvězdám nevěříš.
From fairest creatures we desire increase, that thereby beauty's rose might never die.
Bibliothek Liberec
Knihovna Liberec
Library Liberec
www.kvkli.cz

npor. Jiří Vorobčuk (1913, Jasiňa – 1997, Stráž nad Nisou)

Podkarpatský Rusínek, ilegální přechod hranic do SSSR, vězněn v severouralském gulagu Pečorlag, příslušník 1. čs. armádního sboru v SSSR, účastník bojů o Kyjev, Bílou Cerkev, Duklu, Slovensko i Moravu, během bojů 5x raněn – válečný invalida, do roku 1948 zemědělec

voj. Vasilina Vorobčuková (1922, Jasiňa – 2019, Liberec)

Podkarpatská Rusínka, ilegální přechod hranic do SSSR, vězněna v gulazích v kazašských stepích, příslušnice 1. čs. armádního sboru v SSSR, spojačka – radiotelegrafistka, účastnice Karpatsko-dukelské operace, osvobození Slovenska a jižní Moravy, držitelka Záslužné medaile Integrovaného záchranného systému LK I. třídy

pplk. Jaroslav Kalfířt (1909, Liberec – 1988, Liberec)

příslušník 1. čs. divize ve Francii 1939–1940, jediný liberecký rodák, který ve Velké Británii absolvoval parašutistický výcvik, poddůstojník u Oddílu kanónů proti útočné vozbě, účastník bojů o Dunkerque 1944–1945, příslušník čs. vojenské mise v Bad Salzfluenu 1947–1948, v roce 1957 propuštěn z armády, československý filatelista

rot. Jiří Kalík (1909, Mirohošť – 1968, Liberec)

volyňský Čech, předválečný cukrář v Dubně, v roce 1944 odvečen do německého pracovního tábora, po útěku vstoupil do 1. čs. armádního sboru v SSSR, příslušník 3. praporu 1. čs. samostatné brigády, účastník bojů o Duklu, Liptovský Mikuláš, Malou i Velkou Fatru a jižní Moravu, poválečný cukrář v Liberci, v roce 1952 podnik znárodněn

Krajská vědecká knihovna v Liberci, www.kvkli.cz